

Vlaanderen
is zorg

volksgezondheid en systematisch opsporen (van prostaatkanker)

Dr. Iris De Schutter,
Afdelingshoofd Preventie Agentschap Zorg en Gezondheid

Inhoudstafel

- I. Basisprincipes bij beleidsbeslissingen i.k.v. volksgezondheid
- II. Hoe beslissen over bevolkingsonderzoek?
- III. Vragen bij de conceptnota

Vlaanderen
is zorg

I. Basisprincipes bij beleidsbeslissingen i.k.v. Volksgezondheid

Vlaanderen
is zorg

Basisprincipe 1: gezondheidswinst op populatieniveau

Het perspectief van volksgezondheid:

- populaties, vaak zonder symptomen of klachten
- ⇔ perspectief van de patiënt of de clinicus: individu met een vraag of probleem

Het doel van initiatieven ikv het preventieve gezondheidsbeleid:

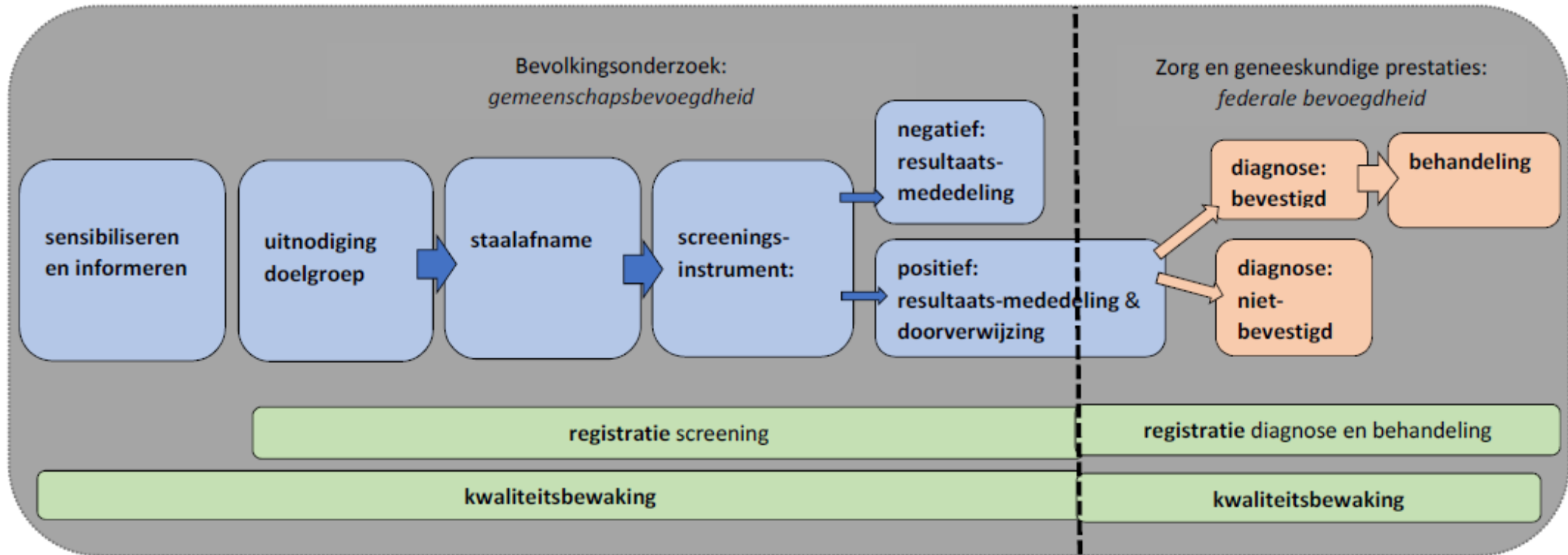
- Gezondheidswinst op populatieniveau = voordelen > nadelen op groepsniveau

Bevolkingsonderzoek als beleidsinitiatief:

- als gezondheidsbevordering en awareness onvoldoende gezondheidswinst opleveren
- én
- als er **evidentie** is dat organiseren van bevolkingsonderzoek leidt tot gezondheidswinst op groepsniveau

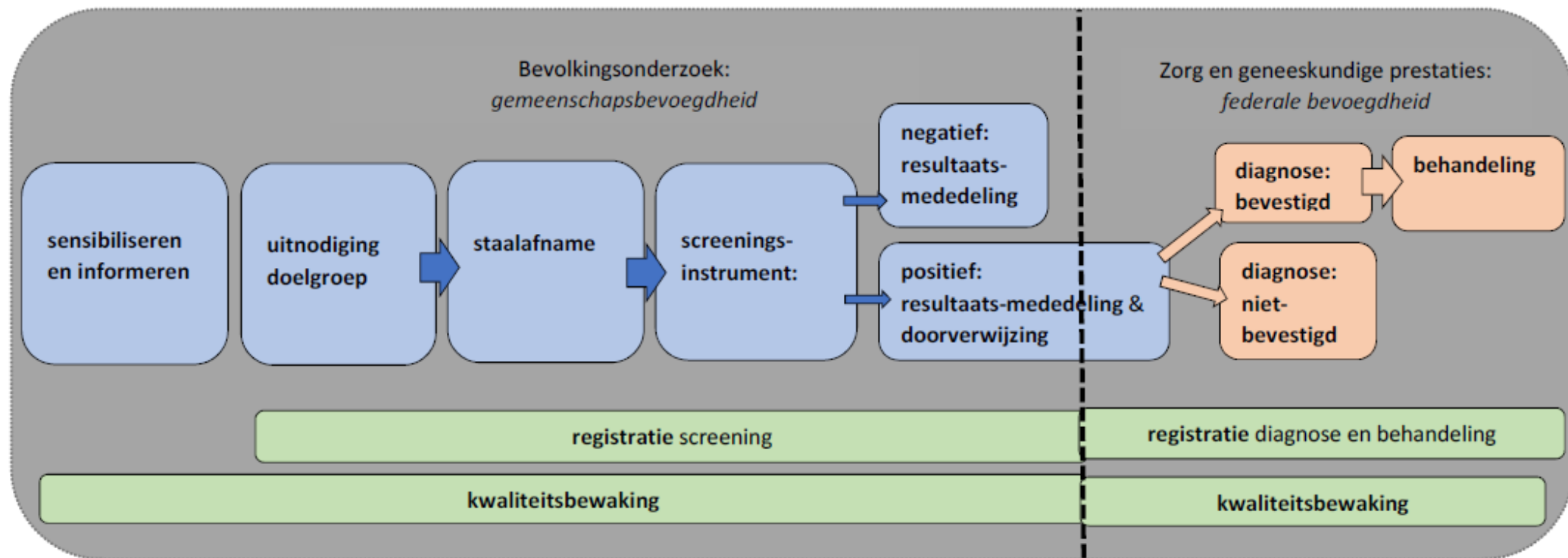

Basisprincipe 2: BVO = meer dan alleen screenen

Overwegen van het organiseren van bevolkingsonderzoek omvat evalueren van verschillende aspecten, niet alleen screenen

Basisprincipe 3: Doelmatigheid

Volksgezondheid is een gedeelde bevoegdheid. Organiseren van bevolkingsonderzoek vereist afspraken maken met FOD Volksgezondheid en RIZIV

II. Hoe beslissen over bevolkingsonderzoek?

- ▶ Vlaamse regelgeving en procedures
- ▶ het breder beleidskader

Vlaanderen
is zorg

Vlaamse regelgeving en bevolkingsonderzoek

Preventiedecreet voorziet dat initiatieven kunnen worden genomen op vlak preventie van kanker, o.a. vroegdetectie (art. 68)

Preventiedecreet voorziet het kader en kwaliteitsvoorwaarden waarbinnen de Vlaamse overheid bevolkingsonderzoek (screeningsprogramma) kan organiseren (art. 31); met uitvoeringsbesluit voor toepassingsgebied, toestemming en organisatie

- ⇒ Vaste procedure met minimumvereisten
- ⇒ Werkgroep Bevolkingsonderzoek: advies op basis van vaste criteria voor afwegen voor- en nadelen op populatieniveau

Vlaanderen
is zorg

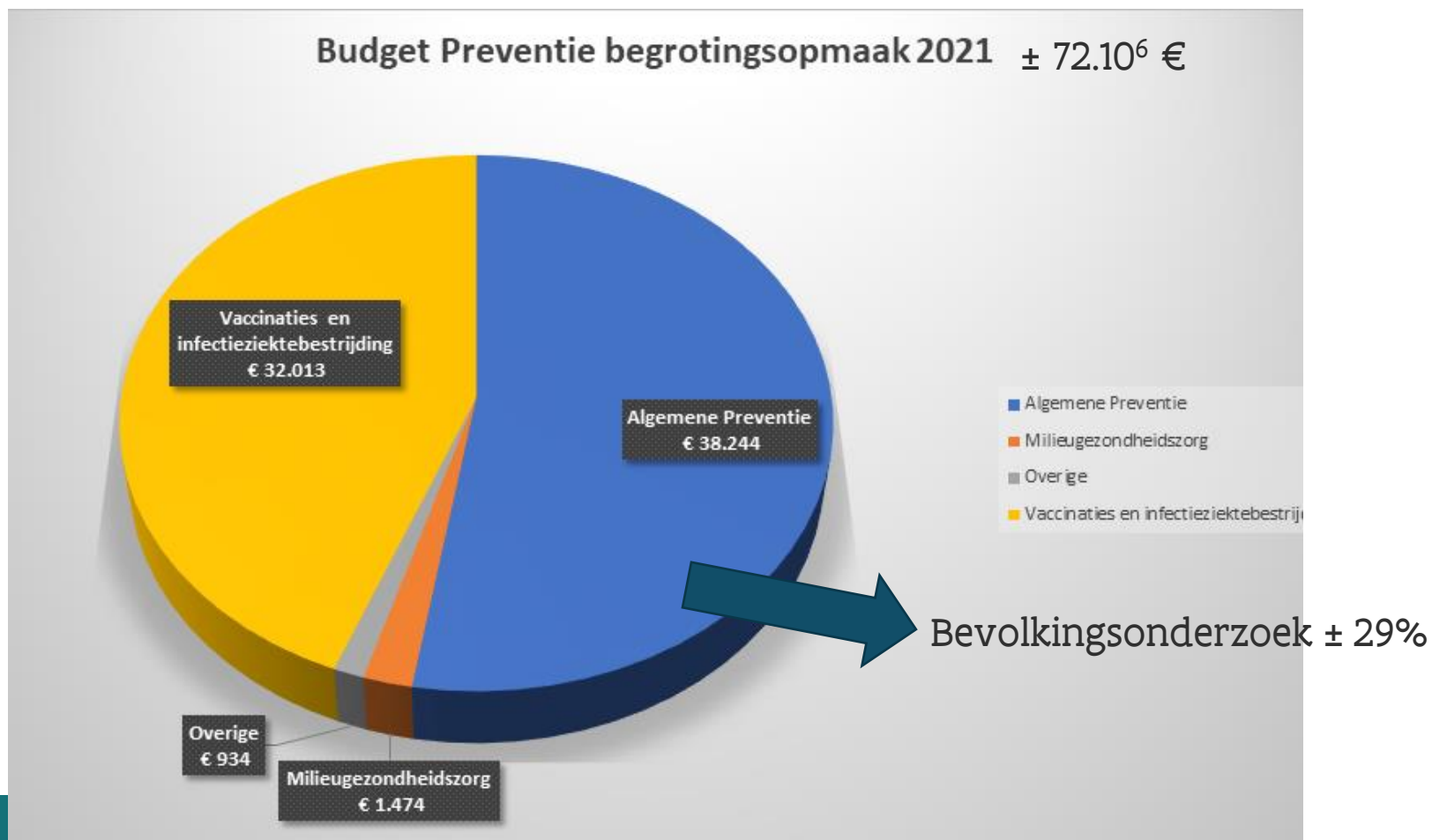
Besluit van de Vlaamse Regering betreffende bevolkingsonderzoek in het kader van ziektepreventie
Decreet betreffende het preventieve gezondheidsbeleid

Breder beleidskader: wat bepaalt mee de beleidsbeslissing over bevolkingsonderzoek

- Te verwachten **gezondheidswinst** bij de doelgroep is wetenschappelijk onderbouwd.
- **Doelmatigheid** is onderbouwd om in context voor Vlaanderen een kwaliteitsvol aanbod te doen van informatie, screening, diagnose en behandeling.
- **Toegankelijkheid** voor iedereen in de doelgroep is gegarandeerd
- **Advies werkgroep Bevolkingsonderzoek** (gedocumenteerde aanvraag advies)
- Andere prioritaire maatschappelijke **vragen/noden vs. Beschikbaar budget** (opportuniteitskost)

Beschikbaar budget voor preventie

III. Vragen bij de conceptnota

Vlaanderen
is zorg

Conceptnota vraag 1: informatiecampagne

Conceptnota stelt dat het wenselijk is om een **informatie- en sensibiliserings-campagne** op te zetten rond prostaatkanker vanaf de leeftijd van 45 à 50 jaar **om een draagvlak voor de vroegtijdige detectie** van prostaatkanker te creëren en mannen gedegen te informeren over prostaatkanker, het belang van een tijdige diagnose, de behandeling en de daaraan verbonden risico's;

Voor er gewerkt wordt aan het creëren van draagvlak voor vroegdetectie van Pca moet duidelijk zijn dat vroegdetectie gezondheidswinst oplevert

Is er evidentie dat een informatiecampagne en awareness het meest aangewezen beleidsinitiatief is om gezondheidswinst te bekomen? Wat moet de boodschap van zo'n informatiecampagne zijn?

Conceptnota vraag 2: systematische vroegdetectie

Conceptnota stelt dat er een vroegdetectieprogramma voor prostaatkanker moet worden ontwikkeld om de prostaatkankersterfte significant terug te dringen en het verlies aan levenskwaliteit bij te laat gediagnosticeerde kankers te vermijden;

Is er evidentie dat bevolkingsonderzoek naar Pca gezondheidswinst oplevert op populatieniveau?

Is vroegdetectie van Pca het meest aangewezen instrument om gezondheidswinst (levenskwaliteit, daling sterfte) te bekomen (opportunistisch, systematisch)?

Zijn er voldoende middelen voor het organiseren van een bevolkingsonderzoek naar Pca?

Vraag 3 conceptnota: gezondheidsdoelstelling

Conceptnota stelt dat prostaatkanker mee moet worden opgenomen in de gezondheidsdoelstelling over bevolkingsonderzoeken naar kanker;

Vraag 4 conceptnota: overleg federale overheid

Conceptnota stelt dat er moet overleg met de federale overheid worden gepleegd over 1) de terugbetaling van de PSA-test en 2) de uitwerking van een vervolgtraject bij een positieve PSA-test op basis van de vandaag bestaande wetenschappelijke evidentie voor zowel diagnose als behandeling, zodat zowel overdiagnose als overbehandeling maximaal wordt vermeden.

Eerst moet duidelijk zijn dat bevolkingsonderzoek naar Pca gezondheidswinst op populatieniveau oplevert.

Vlaanderen
is zorg

Besluit: grondigere onderbouwing nodig

Eerst moet duidelijk zijn dat bevolkingsonderzoek naar Pca gezondheidswinst op populatieniveau oplevert in de Vlaamse context:

- Maatschappelijke gedragenheid
- Wetenschappelijke evidentie
- Doelmatigheid (inclusief diagnose en behandeling)

→ Er moet aangetoond zijn dat voordelen opwegen tegen de nadelen, alle stappen in de keten van Bevolkingsonderzoek in rekening genomen.

